

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ" - С О Ф И Я

РЕЖИСЬОРСКИ СЪВЕТ

София, 25 април 1989 година

П Р И С Ъ С Т В У В А Щ И

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

ЧЛЕНОВЕ ДИМИТРИНА ГЮРОВА
 ЕНЧО ХАЛАЧЕВ
 МЛАДЕН КИСЕЛОВ
 АСЕН ШОПОВ
 БАНЧО БАНОВ
 ПЕНЧО ЛИНОВ
 ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ
 СТЕФАН ДАНАИЛОВ
 АТАНАС ВЕЛЯНОВ

О Т С Ъ С Т В У В А Щ И

АНТОНИЯ КАРАКОСТОВА
КОНСТАНТИН ИЛИЕВ

3

НАРОДЕН ТЕАТЪР" ИВАН ВАЗОВ"

С т е н о г р а м а

РЕЖИСЬОРСКИ СЪВЕТ

състоял се на 25 април 1989г. в заседателната
зала "Н.О.Масалитинов" при НТ "Иван Вазов"

НАЧАЛО: 16.00 ч.

КРАЙ: 17.30 ч.

О Т К Р И В А Н Е:

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Откривам заседанието на режисьорският съвет. Отсъству-
ват Константин Илиев, Антония Каракостова по неизвестни за мен
причини.

Предлагам следният

Д Н Е В Е Н Р Е Д:

1. Проект за репертоар за сезон 1989/90 г.
Докладва др. Банчо Банов.
2. Проблеми на актьорската трупа за сезона.
Ще докладвам аз.
3. Разни.

Много ми е неприятно отсъствието на хора от един такъв тесен кръг, които трябва да решават проблемите на театъра. Аз нямам други средства освен ^{да} ~~да~~ им махна премиалните ~~на тези хора~~ ^{за} за тремесечието, тъй като положението става нетърпимо - всеки прави това, което му е удобно.

Давам думата на Банчо Банов да докладва становището на литературното бюро. И четиримата режисьори са тука. Какви предложения има литературното бюро. Освен това, какви заглавия смятате, че са необвързани с нашите режисьори и ^{трябва} ~~може~~ да бъдат поканени други режисьори.

БАНЧО БАНОВ

Предложението, което прави литературното бюро и което е разгледано с др. Фучеджиев е свързано с всички тези предварителни препоръки, които са известни на всички вас във връзка и с балансирането на репертоара, и във връзка с това без да се нарушава общата идейна насоченост на нашия репертоар - да потърсим пиеси, които да привличат повече публика, пиеси, които да

бъдат по-весели, по-оптимистични. Защото ми се струва, че напоследък в нашия афиш се събраха пиеси, които в по-голяма степен са с по-заангажиращо звучене.

Най-напред искам да докладвам как стои въпросът с българските пиеси за следващия сезон.

В най-напреднало състояние е пиесата "РАЙОННА БОЛНИЦА" от Хр.Бойчев на камерна сцена. Това е една комедия, която комедия за нас литературното бюро е много обещаваща комедия и заслужава да бъде на наша сцена. Др.Гюрова поиска необходимите поправки, които знам от моя разговор с автора, че вървят добре и остават само още една-две сцени да се дооправят.

Обещани са ми пиеси от Ст.Стратиев - "Мамутът". Пиеса за пет души, която от една страна е въпрос на разговори с Военния театър, но той обеща в края на юли да я даде най-напред тука. Доколко ще изпълни той това обещание е отделна работа.

С Николай Хайтов раговарях и той обеща до края на септември да ни даде пиеса с пет действащи лица.

За голяма сцена във връзка с 130-годишнината на Иван Вазов ние предлагаме "Службогонци". Има възможност да се направи нов прочит на пиесата. Смятаме, че това е една пиеса, която има контакт с днешния ден. Имаме актьорско покритие за нея и я препоръчваме за голяма сцена.

Друго заглавие от класиката, предлагаме "Майстори" от Рачо Стоянов.

Пиесите, които са консултирани с режисьорите са: "ЧОВЕК ЗА ВСИЧКИ ВРЕМЕНА" от Болт, "ЛУДИ ПАРИ" от Островски, "ЗАГОВОРЪТ НА ФИЕСКО" от Шилер и последното заглавие не е още у уточнено като име "ОБЛЕКЛА ЗА ЛЕТЕН ХОТЕЛ" от Уилямз.

Литературното бюро предлага, като разговорът, който ще се води, е ориентиран:

- "ХРАБРИЯТ ВОЙНИК ШВЕЙК" от Хашек по френска драматизация, която имаме вече;

- "СЪН В ЛЯТНА НОЩ" от Шекспир;

- "ИДЕАЛНИЯТ МЪЖ" от О. Уайлд;

- "ПРЕДИ ДА СЕ ОБЪРНЕ КОЛАТА" от Йоселиани;

- за ученици ние предлагаме "ДОН КИХОТ" от Булгаков.

Има и едно допълнително предложение за "ВОЛПОНЕ" от Б. Джонсън.

За камерна сцена се предлагат:

- "ЧЕТВЪРТИЯТ ЗАКОН" от К. Георгиев;

- "ФОКУС-МОКУС" от Гибсън за две действащи лица;

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

Пиесата на Гибсън "ФОКУС-МОКУС" започвам да я репетирам след 20 дни в НДК. Моля това да се има предвид.

БАНЧО БАНОВ

- "ПОСЛЕДНАТА ЛЕНТА" от Бекет;

- "КОНТРАКТ" на Мрожек.

В последните дни получих едно предложение за една пиеса на Дарио Фо "КРАЯТ НА СВЕТА". Това е пиеса за четирима души с голяма женска роля, писана за жена. Поръчах превод и ще го имам тези дни.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Енчо Халачев.

ЕНЧО ХАЛАЧЕВ

Аз искам да започна първо от това, което каза Банчо за нашия репертоар, че е тежък, трагичен. Това се шири из трупата. Ако погледнем в списъща репертоарните заглавия, които се играят все пак има някакво равновесие и баланс. Ние не можем да играем само комедии или само леки заглавия. Това е напълно нормално да се играят и много сериозни произведения. И в тона не виждам нищо страшно нито аз, нито колегите, когато посягаме към такива заглавия и не бива да се бяга от тях. Аз разбирам подтекста на Банчо, че рискът за касовото приемане и за публиката като че ли е предопределено. Аз не знам защо трябва да бъде предопределен за големите заглавия. Рискът е риск за всяка пиеса. Даже това заглавие, което предлагате "Преди да се обръне колата" аз не знам какъв успех ще има. То е със съмнителни за мен литературни качества. Вие го предлагате, очевидно търсейки публика, но то няма много стойност като литература. Въпросът за касовите пиеси, загарантираните пиеси то е въпрос на как ще бъде направено всяко драматургично представление, независимо от това дали е комедия, класика или съвременна пиеса. То касае еднакво и българските пиеси, и класиката, и съвременната западна драматургия, така също и българската пиеса. И не би трябвало да ги делим до инерция на еднозначно определение - пиеси, които набутваме от едната страна, пък от другата страна да набутваме друга пиеса. Би било по-разумно да расъждаваме по-широко и по-свободно върху възможностите по-скоро, които колективът има в момента на дадения етап за реализацията на дадено заглавие. Тука може да се съглася дали трупата в определен момент има възможност да издържи едно такова сериозно изпитание.

Това са открити неща пред нас и ние трябва да ги гледаме такива каквито са в момента. Или да няма същевременно по-точна и ясна представа трупата такава каквата е. Това го казвам, защото след малко ще стане въпрос и за това нещо. Директорът направи едно изказване като каза, че който пожелае може да излезе от този театър. Аз дълбоко подкрепям и стоя зад едно такова изявление, защото тука стана така, че в нашия театър се събират хора, които искат по-скоро престижно да присъствуват в Народния театър, отколкото да се трудят и да работят и да заслужат даже местата и значението в момента, което имат в трупата като главни единици и творчески личности. Оказа се, че апетитите са по-скоро кой ще изиграе голямата роля, централната роля. Нататък не го интересува какво ще бъде. Самият аз наскоро се солъсках с този факт, но аз си запазвам правото да се изкъжа след малко още веднъж по този въпрос.

Мисля, че това е проекто-репертоар. Не може да се нарече още репертоар и да се заангажираме всички изведнъж и вероятно това е пътя постепенно да влизат и да се отсейват заглавията. Аз не виждам нищо страшно ако присъствуват повече заглавия в тази първоначална листа. Така както стана въпрос тука, че Младен започнал пиеса предложена от Д.Гюрова, а тя незнаела - това е нормално. Събираме се, чуваме се и ги обсъждаме тези неща. Даже мисля, че листата би могла да бъде по-голяма и с по-големи и тематични, и проблемни въпроси, които да третираят тези заглавия.

От предложения репертоар, така както литературното бюро ни го предлага за "Службогонци" много пъти е ставало дума. Ние сме говорили, съображения имахме, даже си спомням, че запитване направи Асен Шопов по този повод. Знаем, че пиесата е играна в нашия театър. Мисля, че с успех мина на нашата сцена. Това е едно загла-

вие, което мисля, че има място не защото аз няма да го правя и просто искам да се възложи на друг режисьор за да се отбележи честването, но то не е само заради честването, аз разбирам тук и темата, която може много съвременно да звучи. Пак се връщам към Асен, защото неговото име е преплетено с това заглавие да убеди себе си, както той каза миналия път и да се пренастрои, да се нагласи към търгването към тази тема. Аз съм сигурен, че той би измислил сериозно и интересно решение. Не би го задоволило това, което на пръв поглед стои зад текста. Мисля, че дава повод да бъде интересно представление. Струва ми се, че от това заглавие са по-малко рисковете от това, за което се боим всички - от липса на публика. Би станало интересно, не само защото е българско, но е и сериозен материал. А като оставим и другия мотив, че Вазов би трябвало да присъства почти постоянно в нашия репертоарен афиш, аз подкрепям това заглавие.

Другото заглавие "Майсторът", мисля, че пак Асен се е ангажирал с него. Това е една от малкото хубави български пиеси. При нас многократно поставяна, мисля от Асен. Вероятно той трябва да потърси ново решение, не това което е било. Това е една от малкото хубави български пиеси, на всичкото отгоре с малък персонаж, интересни, богати роли има вътре. Мисля, че би имало и актьорско покритие, а не само като заглавие. Невиждам защо това заглавие да не присъства в репертоара ни. Доколкото си спомням, то не е много скоро правено на нашата сцена.

"Човек на всички времена" - познавам пиесата. Интересна пиеса е. Също има място в нашия репертоар. Мисля, че проблема е универсален за да се боим дали точно сега може да се постави. Не мисля, че сме закъсняли като миналата или по-миналата година не сме я поставили. Тя и сега може да се постави и догодина може да се по-

стави с еднакъв резултат.

"Луди пари" на Островски не сме го поставяли. Пиесата е интересна. Аз искам да кажа, че като се подберът заглавията, след това вече трябва да се види общият облик на целия афиш. Но като гледаш конкретно това заглавие като знам, че стоят режисьори, които имат интерес към тази заглавия "Луди пари" е също една от вечните пиеси, които почти във всички репертоари стоят.

Същото бих могъл да кажа за "Заговорът на Фиеско". Шилер също не е поставян скоро. Даже това е едно от по-интересните заглавия. Разбрах, че и двете ги предлага Димитрина Гюрова. Лично аз бих имал предпочитания към такова заглавие.

"Облекла за летен хотел", това е една от последните пиеси на Т.Уйлямз. С много малък персонаж е. Аз имам почти траен интерес към този автор. Смятам го за един от съвременните класици. Не виждам нищо чудно, че след като вече едно негово представление е играно тука не може да бъде заменено с друго съвременно представление. Ролите са много богати, много интересни. Той както винаги е верен на себе си. Има една женска роля, централна, която изпипва както във всички свои пиеси с много голямо познание за изграждането на женския персонаж. Не само тази роля имам предвид, но и целия персонаж. Още повече след като падна "Всичко в градината" - известно е за какво падна представлението. Просто актьорът не желае да играе, но никой не е в състояние да го накара да играе поне едно или две представления месечно. Стигнали сме до там, че и това може да бъде причина да падне едно представление в Националния театър, което шеста година е на пълни сборове. Представлението е на пълна каса и падна заради това, че един актьор не желае да играе. Това е въп-

рос, който също може да се разисква при вашата втора точка, др. Фучеджиев и аз също мога да взема отношение. Защото същият актьор ако му се даде заплащане, аз съм сигурен, че три представления на ден може да играе. И той ще се съгласи без никакви предварителни условия.

"Храбрият войник Швейк" – не познавам драматизацията, не ми е дадена. и немога да кажа нищо за нея.

"Сън в лятна нощ" – прекалено много играно Шекспирово заглавие. Незнам защо се предлага това заглавие. Още повече не виждам тук някой от колегите да стои зад него.

"Идеалният мъж" на Уейлд – към салонната драматургия аз лично нямам пристрастия и не бих гласувал за това заглавие.

" Преди да се обърне колата" вече говорих много. Не харесвам драматургията.

"Дон Кихот" също не познавам драматургията. Не мога да коментирам нещо. което не съм чел.

На камерна сцена "Четвъртият закон" прекалено много сме го коментирали за да се говори още за него. Не знам в какъв вид е – дали е преработван или не. Знам, че тука в режисьорския съвет много предложения се правиха в тази посока, но до къде е стигнала нямам никаква информация.

"Фокус-мокус" – щом като Младен започва да репетира, но то е пред свършен факт.

"Последната лента" на Бекет – също не я познавам.

Това е което мога да кажа. По втора точка също мога да взема отношение.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Има думата Асен Шопов.

АСЕН ШОПОВ

Аз искам да се солидализирам с инерцията по въпроса за малко механичното деление на репертоара на тежък или лек, с оглед на баланса и то не тук в тази листа, а като възприет начин на коментар вътре в театъра. Защитната реакция, на защитата на продукцията (Енчо спомена нещо по този въпрос) на това, което е на сцената, е че трябва да мехнем тази сериозността на сцената на театъра и да се занимаваме с нещо, което ~~ще доведе публиката~~ в салона. Имаме примери на представления, които подчертават търговския ефект. И не само търговският ефект, а зрителския по-точно казано. Но даже и зрителския ефект не е през призмата на жанровата разлика в репертоара, а повечето е през сериозните провокации, които едно или друго произведение прави към залата. Също имам една вътрешна реакция и то специално в Народния театър ние рано или късно ще се изправим пред темата какво трябва да правим?

Към "Службогонци" се отнасям конструктивно вътре в репертоара. То е нещо, което идва като репертоарно намерение на театъра и до мен идва самодали ще поема тази задача. Да разбира се, защо не. Макар, че има процент експеримент, т.е.е аз трябва да търся у себе си такива аспекти на търсене, които малко стоят в рискован план.

С две думи искам да приключа въпроса за "Майстори" на Рачо Стоянов. Не бих искал това банализиране от репертоар на репертоар на разговора да отпадне просто ей така. Затова искам да го мехнем въобще от списъка на репертоара с презумцията, че това за-

главие по линията на ограничения брой класически заглавия към които ще посегнем ще изчерпим Вазов или пък ще се пренатовари. Ще посегнем утре или някой друг ден към тази пиеса, която е влезла с изричната уговорка, че родена тука в Народния театър през 30 години и от тогава не реализирана в Народния театър, от една страна и от друга страна изхождайки от качествата на произведението, което е съхранила тази пиеса – едно от най-доброто от класиката, като плод на раждането на една българска пиеса в творчеството на един театър съм предложил нейното влизане и нека тя да бъде кандидат тогава, когато театърът има нужда от това заглавие, а не като мое предложение, което ще се върти от списък в списък и ще става малко безсмислено.

"Човек за всички времена" – няма да повтарям достойствата и качествата на пиесата. Приемам го.

Лично аз бих посъветвал изборът по двете пиеси на Шилер и Островски, по посока на "Дуди пари" днес повече, отколкото "Заговорът на Фиеско". Така аз мисля. Предполагам, че това е по-любопитния вариант днес. Може би в контекста на сюжета на темата и страстите, които занимават и зрителя. "Заговорът на Фиеско" може би точно в тази политическа интонация, пренатоварена и това са ми съображенията. Искам да бъда ясен защо тегля към едната пиеса с повече любопитство, отколкото към другата.

"Облекла за летен хотел" аз не познавам, но сам по себе си авторът ме кара да нямам никакви съмнения.

По втората част от заглавията ги приемам малко коктейлно. Аз също не разбирам защо само за разнообразие, например О. Уайлд при всичките проблеми, които коментираме едва ли това ще ни доведе зрители и едва ли можем в такъв бляскав вид да разиграем салон-

ният Оскар Уайлд.

"По "Четвъртият закон", може би вие сте в правото си да споделите мнение по това заглавие дотолкова, доколкото то излиза извън моите и вашите частни репертоарни намерения на театъра. А отношението на театъра към един автор, който е заявил желанието си да присъствува в театъра с една пиеса и по стечение на обстоятелствата се получи комплекс около тази пиеса. Така че ако вие считате за нужно..., но сега за сега тя стои под знака на това, че няма кой да се натовари с нея. Не режисьорски имам предвид, а опонирането по актьорска линия, което постъпи в съвета и аз не виждам изход, освен някакъв по-специален.

"Контракт" на Мрожек и "Последната лента " аз познавам. Сериозни заглавия и интересни за камерна сцена. Нямам нищо против.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

Аз смятам, че трябва да разсъждаваме реалистично като си представим репертоара преди всичко във връзка с нашата режисьорска колегия да се вземе максимум от нашата режисьорска колегия от гледната точка на двамата колеги и подробните заглавия и от там да се опитаме да направим мозайката. И ако тя в нещо не ни удовлетворява да направим търсенията си встрани.

В този смисъл за мен първата половина на предложения репертоар за голямата сцена е по-близко до реалността и до възможното обсъждане вече в практически план.

"Службогонци" - подкрепям идеята.

"Майстори" - също смятам, че и в двата случая щом Асен се заема, смятам, че вътре има вече нещо.

15

Пиесата на Бот е едно заглавие, което дава много добри възможности за актьорите. Има много добри роли вътре. Интересно е като проблем. Много добре конструирана пиеса. Разбира се тя носи всички рискове на една драматургия, която предлага задължително съсредоточаване на зрителя. Мисля, че е предмет на обсъждане днес и би трябвало да бъде предмет на обсъждане. В поредната "Хамлет" - "Галилей" - "Бесове", четвърто заглавие с такава философска натовареност, аз си давам сметка за съображенията на литературното бюро, че тази посока от нашия репертоар категорично се налага и те имат някои опасения, свързани с публиката. Но в момента не бих могъл да предричам нищо, какво и как ще стане. Знам само, че ние имаме състав за тази пиеса. В това съм сигурен и то добър мъжки състав, който може да я изиграе както трябва. Доколкото ще бъде трактувана и трогателна в днешно време - не знам, готов съм да дискутирам по този въпрос. Предлагам я защото е много хубава пиеса.

"Луди пари" и "Заговорът на Фиеско" са крайно различни пиеси. Макар, че и в двете има една провокация към афиша на театъра. Островски много отдавна не е правен и не само тука при нас, а въобще. Смелянски в една статия пише, че Островски няма възраст. Това може да бъде едно бясно и лудо представление. Мисля, че има смисъл Островски да влезе като една отдавна, отдавна неразорана нива.

Шилер предимно иска много ясен ход спрямо проблемите на стиха и тази плътност на словото. Тук имам някои опасения чисто методологически, имайки предвид трупата и нейното позагълхнало майсторство в това отношение. Страх ме е как ще подходят към

Този текст, защото Шилер има изисквания към изпълнителите много тиранично. Тя като художествена задача обаче ми се струва, че е по-любопитна, именно от тази гледна точка – как актьорите днес да подходят към Шилер.

"Облекла за летен хотел" на Т.Уйлямз е много хубава пиеса. Тя е една от неговите пиеси, които го изразяват истински.

Прочетох с интерес "Швейк". Отначало идеята да се направи "Швейк" ми се струва, че е любопитна и от гледна точка на днешното време, човекът, който не се поддава на никакви манипулации от никакъв характер, който запазва своята живост и чувство за хумор, своята народност на здрава реакция към заобикалящата го лудница в това има нещо, което ми се струва, че е интересно. Смятам, че в драматизацията има проблеми, които са свързани преди всичко с чисто драматургичните неща. В нея има известна поведователност. Драматургичното напрежение на места ми се губеше. Но това е от един прочит, Общо взето в темата има нещо, което мен ме интересува. Може би заслужава да се търсят и други драматизации. Самата идея да се обърнем към "Швейк" и от гледна точка на мозайката, която имаме като репертоар, ми се струва, че заслужава внимание. Тя е една от класиките, които са материал на всички времена. Там има нещо любопитно и имаме състав.

"Сън в лятна нощ" и "Идеалният мъж" са едни заглавия, които са сложени, аз разбирам литературното бюро, което иска да имаме подобни приятни неща в репертоара ни, но те искат решения, искат категоричен режисьорски ход. Иначе като пиеси са интересни, както винаги биха били, чисто професионално. Но все пак днешният ден иска по-ясен ход.

17

Пиесата на Йоселиани смятам, че тя много бързо би се изчерпала в репетиции и хората, които биха я работили ще се затруднят.

"Дон Кихот" на Болгаков – това е една от пиесите на Болгаков, която изисква най-остра режисьорска намеса, защото тя е писана, преписвана, преправяна и мисля, че вътре има нещо недоработено, просто като авторска позиция.

"Четвъртият закон" беше дълго обсъждана. Мисля, че тук е проблем за режисьора.

Гибсъновата пиеса е заявена.

"Последната лента на Креп" – предложението е свързано с Наум Шопов. Това е роля, която той би могъл да направи. Моноспектакъл, който да си има своята публика долу на камерна сцена. Време е за този актьор да опита такъв род драматургия. Мисля, че той би могъл да се справи с такъв един монолог.

"Контракт" на Мрожек непознавам. След "Емигранти" навремето, които бяха много силни, мисля, че влизането на пиесата е много силно и като афиш. Аз приветствувам категорично влизането на автора и заглавието.

"Районна болница" също подкрепям. Поначало работата с Христо Бойчев трябва да се доведе докрай. В тази пиеса има нещо, което си заслужава.

Стратиев и Хайтов след като ги прочетем, тогава можем да ги обсъждаме.

ДИМИТРИНА ПЮРОВА

Мисля, че е добре да се тръгне от по-голям брой пиеси, от по-широк кръг заглавия. И в това отношение намирам, че литературното бюро напълно закономерно постъпва, отчитайки етапа. Ние започваме да разговаряме по репертоара и от тука трябва да се тръгне. Нищо страшно не виждам в това, че има един кръг от заглавия, който предварително не е консултиран с режисьори, зад който не стоят режисьорски амбиции и пристрастия. Може би ще се появят такива, може би ще се наложи да се търси режисьор отвън. Това са нормални неща в театъра. Разбира се в момента по-реалистичното обсъждане е онова ядро от пиеси, което вече е обвързано с някакви режисьорски намерения.

Искам да кажа за заглавията, които аз съм предложила.

"Районна болница" на Христо Бойчев. Нещата вървят нормално с Христо Бойчев, Но аз не смятам, че трябва да се спра до тука. Аз възразих на Тони, която ми каза, че трябва да побързаме с размножаването на пиесата за да бъде обсъдена на художествен съвет. Става въпрос за следващия сезон и аз не виждам причина да се бърза. Тя се игра в няколко театра. Аз бях ангажирана с работата, която започнах, която е голяма предварителна работа, аз имах по-малко възможност да се занимавам с пиесата на Хр.Бойчев и тепърва ще ѝ отделя вниманието, от което тя се нуждае. И едва тогава можем да минем към размножаването, разглеждането и т-н. Това е смешно-абсурдна пиеса, което я прави привлекателна. Но трябва да се видят и другите възможности, да включва едно друго измерение, да не се изчерпва съдържанието на пиесата само в пласта на битовия хумор. Трябва нещо допълнител-

но де се направи.

За "Луди пари" на Островски предложението изхожда от един предварителен ангажимент, който аз поех, разбирайки от анализа, който директорът направи на досегашния афиш, че е проблем присъствието на руската класика тука и аз тогава поех ангажимента да предложа заглавие от руската класика. И тука срещнах изключителни затруднения. Имам претенции, че добре познавам руската класика. Първо тя е много играна в България, много мъчно може да се направи, колкото и парадоксално изглежда това. Много мъчно може да се направи предложение за произведение, което спонтанно да буди интерес. Тука аз определено се затрудних. Има и още едно обстоятелство. Руската класика не е от най-търсените репертоарни направления. Просто такава е ситуацията в момента. Това е що се отнася до зрителския интерес. Възможно е да се получи предложение, което да има друга съдба по отношение на публиката, но засега ситуацията е такава и аз я познавам добре. Все пак направих това предложение, не само по задължение, а и преглеждайки много пиеси.

За "Заговорът на Фиеско" са абсолютно верни всички съображения. Шилер отдавна не се е играл не само в Народния театър, българският театър не играе Шилер. Отдалечил се е от отнази психологическа нагласа и от онези технически умения, които са необходими за интерпретация на този вид романтична драматургия. Вие разбирате, че от тази гледна точка пиесата представлява интересна задача и в същото време тя буди и въпроси. Необходимо е вече на следващия етап да се обсъжда не като възможна територия в репертоара, а да се обсъжда след ново запознаване с текста от

страна на всички колеги. Аз се обръщам с призив към колегите си за едно сериозно обсъждане и за допитване по отношение на това заглавие.

За "Фокус-мокус" е ясно. Щом се започва в НДК, няма защо ние да го започваме, макар че такива прецеденти никак не са невъзможни. Толкова повече, че става въпрос за камерна сцена, В единия или в другия случай става въпрос за камерна сцена, но ако намеря по-подходящо заглавие в близко време ще го предложа.

Проявявам интерес и искам да прочета "Краят на света" на Дарио Фо.

Що се отнася до другите пиеси, за да не повтарям изказваните вече съображения – определено подкрепям "Службогонци" и "Майстори". Определено подкрепям "Човек за всички времена".

Смятам, че представейки репертоара за една по-далечна перспектива театърът трябва да запази тука още една територия при този автор. Става въпрос за "Да живее кралицата Виват". Трябва да се запази заглавието за Народния театър. Това е заглавие, което също трябва да се има предвид от Народния театър. Както – позволявам си да направя още едно предложение без да оспорвам предложението за "Облекла за летен хотел", правя още едно предложение за Те неси Уилямз по същите съображения – тука театърът трябва да запазва територия. Става въпрос за "Сладкопойната птица на младостта".

"Храбрият войник Швейк" – не познавам драматизацията.

"Сън в лятна нощ" е консумирано заглавие. Не виждам причини да се обръщаме към него.

"Идеалният мъж" аз лично искам да препрочета. Верни са тези съображения, изказани от Шопов, че тука е необходим един бля-

сък на словото и изисканост на сценичните маниери, към които ние нямаме вкус в момента. Но нима трябва да се отказваме от това нещо. Нима един водещ национален театър трябва да се самоограничи и да се изолира спрямо такива направления. Това е вид сценична култура. Не смятам, че това е най-обещаващото или най-вкусното заглавие, но ако се отказваме, това значи и за в бъдеще ние да напускаме подобни територии, защото веднъж сме загубили контакт с тях.

Определено незащищавам "Преди да се преобърне колата". Няма да повтарям съображенията.

За "Дон Кихот" смятам, че ако такова заглавие се прави, то трябва да се прави много амбициозно от режисьор на театъра, който да продължава въпросното философско направление.

"Волпоне" би трябвало да прочета отново. Банчо я спомена допълнително. Предполагам, че се има предвид евентуалният интерес на публиката и предполагаемият касов успех на пиесата.

Това са ми съображенията.

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ

Аз искам да започна най-напред от това, че този прекрасен репертоар, който е предложен по нашите темпове на работа е поне за три години. И ако е така аз мога да се наема да го коментирам. Ако става въпрос за следващата година или за последващия сезон, който ще започне аз бих искал да се ограничим в две до пет заглавия, максимум. Другото е нереално. Максимумът даже е четири заглавия. Защото след този ремонт, който ни предстои виждам премиерата на "Бесове" към Нова година. Значи, нашият се-

зон с бъдещи репетиции, реално ще започне от Нова година. Като изключим, че би могъл някой да започне камерна пиеса, но и в това се съмнявам.

При това положение аз мисля, че нашето внимание би трябвало да се насочи върху четири до пет пиеси. Но мисля, че четири е реално.

Пиесите, които познавам, без да правя коментар са "Службогонци", "Луди пари", "Облекла за летен хотел" непознавам, но Т.Уйлямз няма защо да го коментирам, "Храбрият войник Швейк", "Последната лента", "Крайт на света", която ми е разказвана и е прекрасна пиеса и "Контракт" на Мрожек. Това са нещата, за които може да се говори, че биха могли при много голямо напрежение да се опитаме да реализираме.

"Районна болница" би могло да се работи върху нея. "Човек за всички времена" аз лично не познавам, но вярвам, че е великолепна. Вместо "Сън в лятна нощ" бих искал да предложа "Веселите унзорки". Мисля че това е по-реално за реализация в нашия театър. Има прекрасни женски роли, има великолепни мъжки роли и т.н.

Що се отнася до това, че ние не трябва да посягаме към тази класика малко салонно, малко официално, аз не съм съгласен. Защото към това, което каза др.Гюрова за това, че публиката се е отдръпнала от руската класика аз искам да ви кажа, че тя се е отдръпнала от тези пиеси. които прекалено много вече асоциират съвременните проблеми. Такъв облак е надвиснал над главите на съвременния зрител и съвременния човек, че вече даже и да е някоя хубава пиеса, даже и да ги вълнува някоя роля в момента, в който те усетят това, че искаме да ги провокираме към тяхното

ежедневие те се дърпат. Хората искат малко и да си починат. Хората искат да им е красиво, да им е хубаво, да им е приятно. Разбира се да има и за какво да помислят като излезнат от залата. Но в никакъв случай не идват за да се натоварват с проблемите. По този въпрос съм категоричен. Да оставим настрана фактът, че българският актьор вече е станал един гащник. Аз вече не знам от колко години актьорът не е обличал на сцената трико и фрак. Хората мечтаят за това.

Не е вярно, че репертоарът е тежък и труден. Това е защото болшинството все пак не вижда себе си в този репертоар, не вижда собствената си реализация. Когато става въпрос за сериозни пиеси, поне на две три години иска един добър актьор, който е доказал своето присъствие в този театър, правото да бъде в този театър, поне на две-три години им се иска да има правото на актьорска и човешка изява. Вие не бива да пренебрегнете това и да се отнасяте снисходително към тези неща. Защо се чудите след това, че хората има такава реакция. Ще имат и ще продължават да имат, каквито и пиеси вие да им предложите, каквито и проблеми да смятате, че решавате с тях и т.н.

АТАНАС ВЕЛЯНОВ

Мисля, че в последна сметка всички са прави. Гого е прав, затова, че ние наистина говорим за репертоар, който наистина е огромен. Да се спрем на четири-пет заглавия, от които двете да бъдат за камерна сцена за да може да се съберат пет. Ние няма да имаме пълноценен салон. Ще започнем от януари месец, след тези две пиеси, които ще излезнат и ако вкараме още три ще станат общо пет. Не знам дали е реално даговорим за повече.

Трябва в този смисъл да мислим.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Искам да направя една консултация, тъй като ние ще прекратим заседанието и ще ви предложа, след това кога ще го продължим. Въпросът за репертоара е много важен и ми се струва, че ние не си даваме достатъчно сметка за това. Аз поне имам такова впечатление.

Тук тези неща, които се споменаха около О. Уайлд – какво представляват нашите актьори и т.н., – това са много важни неща. Оказа се, че старият български театър, ^еизвестни неговите звезди е могъл да играе всичко. А сега, когато претендираме, че имаме едн каква труппа, ние не можем да играем всичко. Тук има нещо много сериозно, което трябва да бъде обсъдено абсолютно сериозно от режисьорската колегия и след това от художествения съвет за да можем да кажем, че поне сме се отнесли сериозно към въпроса. Имаме един цял месец май и можем да решаваме тези въпроси за репертоара. На следващото заседание аз ще направя един коментар по въпросите, които тук се повдигнаха около репертоара. Какъв репертоар да имаме за следващия сезон и какво да остане като репертоар за продължаване на работата по-нататък.

Искам да ви попитам нещо ^а около пиесата на Кольо Георгиев.

Кольо Георгиев преди това е предлагал няколко пиеси тук, които не са приети. Вие си спомняте, че за тази пиеса стана доста широко обсъждане. Имаше и доста критични бележки, но общо взето, според мен тя беше приета от художествения съвет.

15

Повече приета, отколкото например "Пер Гинт" на Ибсен. За пиесата на К.Георгиев тогава стоеше въпросът за актьор, тъй като трябва да има един актьор, който да върти на пръста си цялата история. Велко Кънев, който присъстваше на това обсъждане на художествения съвет заяви, че това е една ^{среща} пиеса и той ^{не иска да участва} може да влезе в комедията. ~~Тогава аз не пожелах, тъй като смятам, че тя не отговаря на моите творчески претенции.~~ След това мислихме с Асен Шопов дали евентуално би се заел той да я прави. Дали евентуално Стефан Данаилов би реализирал тази роля, но ⁷неможахме да стигнем до сериозно становище по пиесата.

В Съюза на писателите има едно становище, че аз не ^япускам ~~тази~~ пиеса ^{та} по политически съображенията, което не е вярно. Тук не, но там така се е коментирало. ~~Аз~~ ^{Ако} беше някой друг автор, бих приключил въпроса, но към К.Георгиев имам специално отношение като към много нравствен, етичен човек и добър автор в нашата драматургия. Затова се запънах и ~~не~~ държа ~~това~~ ^{то} заглавие в проектите за репертоара на театъра. Понеже пиесата е адресирана, насочена към един актьор Ицко Финци, който я е чел знае, то даже и името се споменава.

Искам да попитам режисьорският съвет дали смятате за целесъобразно например аз да разговарям с този актьор и да го покана ~~тука~~ на гастрол, специално за тази пиеса, която да се реализира на камерна сцена. Тъй като ⁷предубежденията към нея идват и от тази посока, че тя е написана за един актьор. Това е очевидно от текста.

Ако искате, сега можете да ми отговорите. Ако сега не можете – на следващото заседание, което аз предлагам да направим за приключване на въпроса по репертоара и за много сериозно обсъждане на втория въпрос – въпросът за актьорската трупа. Предлагам заседанието да бъде или утре от 16.00 ч., или в четвъртък – 27.IV от 13.00ч. Художественият съвет ще го направим след 1 май. А сега на режисьорският съвет ние трябва да приключим с обсъждането по репертоара и да обсъдим проблема с актьорската трупа. Тези проблеми се състоят в следното:

Първо, че ние имаме тука една група актьори от средното поколение, които не желаят да участвуват във второстепенни роли и предявяват претенции.

Второ – двама актьори напускат. По такива причини напуска Кирил Варийски, по други причини напуска Владимир Люцканов. И двамата ги освобождавам. Друг, който желае да напуска също ще го освободя. Но ние трябва да вземем мерки по състава на актьорската трупа – и за момичета, и за момчета до 30 годишна възраст. Даразговаряме сериозно и след това да излезем пред художествения съвет с една концепция, която да можем да реализираме, това, което е възможно до края на сезона или до края на месец май. Аз сега нямам възможност да продължа заседанието, налага ми се да излезя.

Поставям този въпрос за Ицко Финци дали да разговарям аз с него по тази пиеса. И след това евентуално Асен Шопов би ли се заел да направи другия състав от нашата трупа за да я осъществят.

Искам да ви кажа, че не искам да правя мили очи на Кольо Георгиев. Напротив, заявих, че ~~са~~ към него имам ~~едно~~ отношение

като към човек нравствен, етичен, добър драматург и от това се определя упоритостта ми в този случай.

ПЕНЧО ХАЛАЧЕВ

Главният герой, което всъщност е цялата пиеса се взема откъндала, тогава защо Народния театър ще го прави? Известно е, че цялата роля се съдържа в това лице. Нищо против Финци нямам. Много го обичам, много талантлив актьор, интересен, ярък. Само задавам въпрос без коментар, но да се помисли и върху това.

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ

Предлагана ли е пиесата в други театри?

ПЕНЧО ЛИНОВ

Първоначално в Театър "София".

ДИМИТРИНА ПУРОВА

Истината е че, пиесата влезе общо в репертоара на българския театър. В проекта за репертоар на сезона влезе по настояването на Народния театър. Нямаше друг театър, който да стои така твърдо зад заглавието както Народния театър.

АСЕН ШОПОВ

Аз съм последният човек, който би трябвало да се изкаже по въпроса. Тя влезе по наше предложение в репертоара и това предложение беше демонстрирано в пресата. Ние се бяхме ангажирали и пред К.Георгиев и пред обществеността, че ще правим тази пиеса.

Вторият факт, който и действа, е че театърът неправи пиесата без да имаме и без да можем да обясниме причините, които действуват. Тук е основната разминавка. Тук се получи комплекс вътре в театъра с може би малко лекомислената реакция на Велко. Лекомислена в смисъл демонстрирана пред художествения съвет, вместо въздържано мълчание по въпроса и това като че ли запуши бутилката и от тук-нататък неможе да се подходи даже към нея.

От друга страна, верно е това, че в материала има преднамерен ход у автора към изразните средства на един човек. Ролята е списана за този и даже не толко в изречението, което го коментира там "Аз съм Ицко Финци", а характера на интонацията, на словореда, на поведението е заложено в поведението Ицко Финци - писана пиесата за този човек и вероятно търсенето на тази възможност, въпреки изказването на Енчо е само дотолкова, доколкото става дума за камерната сцена. Т.е. това би било изключено на голяма сцена. Аз мисля, че бихме могли да разрежем този възел по някакъв начин и по какъв начин е въпрос на коментари, **за да се отиде първо към извора на намеренията на автора и възможността за екцентрик в поведението на един човек като характеристика на самата драматургия.** Положението сте го замразили. Ние нямаме отговор, освен реализацията. Реализацията ни е блокирала, не можем да я направим, а ясен отговор не можем да дадем за това, че неправим пиесата, за това, че еди кой си отказал да играе.

ГЕОРГИ ГАЙТАНИКОВ

Моите уважения към колегата Велко Кънев, но аз мисля, че с една настояща молба от Ваше име, др. Фучеджиев да се обър-

29

нем към него, да му обясним служността на проблема и желанието той да се съгласи да участва в тази пиеса. Защото, когато става въпрос за Дон Жуан, Хамлет, Сън – това са апетитни роли за всеки актьор. Няма нужда да си Велко Кънев. Нека тука да се опита да направи един жест към автора, към проблема, към затруднението на театъра, към морално-етичния момент. Да бъде благородно заставен да го направи. Защо не?

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

Появата на Ицко Финци веднага ще събуди въпроси и в състава, и извън театъра. Той е първа година в Младежкия театър, преминал театър "София", сега прехвърлили го към Народния театър. Въобще мисля, че това ще събуди повече нездрав интерес, отколкото самия художествен факт. Ролята е писана за него, но аз не смятам, че тя е вързана буквално с Ицко. Моите съображения са главно свързани с финала на пиесата. Накрая Кольо разчита на нещо, което за мен не е драматургически убедително, някакв^{се} такава внезапна промяна у тази героиня. Ако това мотивира художествено, пиесата действително може да бъде направена.

От друга страна, неznam Кольо какво смята. Той имал ли е по-нови разговори с ръководството на театъра?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Неговата позиция е театърът да започне да работи и той е готов да участва. Позицията му е правилна.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

В такъв случай ако ние имаме интерес на Асен към тази

работа и готовност на Кольо да работи от това съчетание на тези двама души и темата на пиесата, аз клоня "ЗА", съвсем категорично. Ако тандема Кольо Георгиев-Асен Шопов се хваща за това заглавие с последваща работа и вариант на театъра и т.н., плюс включването на Ицко Финци в това нещо като гастролър може би трябва да се отиде и към такова решение. Защото от друга страна пък българска пиеса, нова на Кольо Георгиев, това в общата картина би имало един добър ефект сред публиката.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Моето отношение към пиесата е едно и също, както преди две години така и сега. Преди две години, когато той я депозира, тук съм имал същото отношение, каквото е и сега. Ако имаше актьор, аз щях да накарам Асен Шопов (накарам в благородния смисъл на думата), защото той имаше готовност тази пиеса да се реализира. Обаче това затруднение е непреодолимо, даже Асен Шопов и Кольо Георгиев сега да седнат да работят, те трябва да имат насреща един актьор, с когото да е уговорена работата и вече да се пристъпи към действие.

МЛАДЕН КИСЕЛОВ

При това положение, тук проблемът е свързан с актьор, който евентуално би влязъл с желание и вложил и своята част от доработване на материала, защото всеки актьор, който поема такава по обем роля, естествено ще иска да реализира себе си рационално и да участва в доизясняването на пиесата.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Аз много ви моля да решим кога да се съберем. Много моля да ме извините но нямам никаква възможност повече да оста-
на. Ще продължим заседанието на 27.IV от 16.30ч.

Помислете добре по въпроса за актьорската труппа,
за да го решим. ~~този въпрос~~

Закривам заседанието.

ДИРЕКТОР:

/Д.Фучеджиев/

Стенограф:

/О.Недялкова/